

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marian Stanisław

Nazwisko: Pranke

Miejsce urodzenia: Biała Podlaska

Data urodzenia: 16-01-1949

Imię ojca: Marian

Imię matki: Alicja

Dodatkowe informacje: Wojskowy Obóz Internowania na Kępie Panieńskiej pod Chełmnem powstał na mocy zarządzenia nr 0232 szefa POW z 26.10.1982, i funkcjonował w okresie od 5.11.1982 do 9.02.1983. Był jednym z kilku powołanych w ramach akcji „Jesień 82” (podobne działały m.in. w Czerwonym Borze i Trzebiatowie). Umieszczeni w nich zostali wytypowani przez SB i WSW działacze NSZZ „Solidarność” (łącznie około 1500 osób), uznani za „szczególnie niebezpiecznych” w czasie wprowadzania ustawy o związkach zawodowych, delegalizującej „Solidarność”. Oficjalnym powodem rozlokowania 305 osób na poligonie 9 Pomorskiego Pułku Pontonowego w Chełmnie, były szkolenia dla podoficerów i szeregowych rezerwy. Wśród powołanych znalazło się jednak kilkanaście osób bez przysięgi wojskowej lub chorych. Skoszarowani w Chełmnie „żołnierze” nie otrzymali też broni. Obóz polowy wybudowano na wale wiślanym (poza obszarem jednostki), pilnowanym przez WSW. Przetrzymywani prowadzili szereg prac ziemnych, w tym budowę mostu pontonowego na Wiśle. Formą represji były również warunki bytowe (niedograne namioty, brak opieki lekarskiej, prawa do widzeń, cenzura korespondencji, bicie, dodatkowe kary więzienia). Umieszczeni w obozie protestowali, podejmując głodówki, prowadząc pikietę, a także ucieczki. Więzionym udało się również postawić na terenie obozu krzyż. Było to szczególnie ważne, biorąc pod uwagę prowadzoną w Chełmnie przez oficerów polityczno-wychowawczych intensywną indoktrynację. Bibliografia:- Chinciński T., Ekstrema w obozie, „BIPN” 2006, nr 11-12, s. 53–58.- Lisiecki K., Panek T., Wabik W., Gdańsk w stanie wojennym 1981–1983, Gdańsk 2013.- Pawłowski P., Trzystu z Kępy Panieńskiej. Monografia wojskowego obozu internowania dla działaczy „Solidarności” na poligonie wodnym w Chełmnie (5 listopada 1982–2 lutego 1983), Koszalin 2008.- Polak W., Czas ludzi niepokornych, Toruń 2003.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>W dniu 21.10.1980 Marian Pranke został zarejestrowany przez SB z Wydz. III "A" KW MO w Koszalinie pod numerem 18709 do Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Związek" - dotyczącej działalności NSZZ „Solidarność” na terenie województwa koszalińskiego. Wcześniej Marian Pranke został bowiem wytypowany przez związkowców jako kandydat do Zarządu Rejonowego NSZZ „Solidarność” w Szczecinku. Materiały tej sprawy, zakończonej 23.03.1983, złożono do archiwum pod sygn. 167/IV.</p>	<p>IPN Sz 00107/85 t. 7 (167/IV).</p>	

W dniu 25.01.1982 Marian Pranke został zarejestrowany pod numerem 20222 (wraz z innymi pracownikami KPPL "Las") do Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Wikt" - dotyczącej „operacyjnej ochrony” Wojewódzkiego Kompleksu Gospodarki Żywnościowej woj. koszalińskiego. Dnia 15.06.1983 Marian Pranke został przerejestrowany do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Leśnik” - prowadzonej przez SB w Szczecinku z powodu podejrzania o "posiadanie ulotek o treści wrogiej i zamiar ich rozkolportowania". SOR zakończono dn. 22.10.1984 z powodu odnotowanego "zaniechania czynnej, wrogiej działalności" przez w/w. Dnia 30.10.1984 materiały SOR krypt. „Leśnik” złożono do archiwum Wydziału „C” WUSW w Koszalinie pod sygn. 4778/II, a w styczniu 1990 zniszczono (za protokołem brakowania nr 64 poz. 81 z dn. 26.01.1990). W zachowanych aktach Sprawy Obiektowej krypt. "Wikt", zakończonej dn. 20.06.1986 (IPN Sz 00107/90, IV-174), brak zapisów o ww.

Materiałów o sygn. 4778/II brak. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

W dniu 11.06.1984 Marian Pranke został zatrzymany na terenie zakładu KPPL „Las” w Szczecinku przez SB z RUSW w Szczecinku. Podczas rewizji znaleziono przy nim 64 ulotki związane z oficjalnymi wyborami do rad narodowych, zatytułowane „Kim jesteśmy, o co walczymy?”, „Wyborco, jaki masz wybór”? W toku podjętych czynności zostały ujawnione dalsze ulotki oraz powielacz. W związku z powyższym dn. 16.06.1984 Marian Pranke został objęty inwigilacją w ramach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Burza” (nr rej. Ko 23366). Sprawę tę prowadzono do dnia 21.06.1985. Następnie jej materiały złożono do archiwum Wydziału „C” WUSW w Koszalinie pod sygn. II-4903. Postępowanie karne wobec Mariana Pranke (nr RSD 18/84) zakończono wnioskiem o umorzenie (dn. 20.06.1984).

IPN Sz 00105/17 (4903/II).

Marian Pranke figuruje w księdze ewidencji żołnierzy rezerwy - powołanych jesienią 1982 "na ćwiczenia" do wojskowego obozu internowania (JW 1636) na Kępie Panieńskiej pod Chełmnem. Powołany dnia 5.11.1982, przydzielony do 5 kompanii pontonowej. Zwolniony z ww. obozu "po odbyciu ćwiczeń" dnia 8.02.1983.

IPN By 674/7, IPN Sz 486/2.

Dnia 11.03.1989 Marian Pranke został objęty operacyjną kontrolą SB w ramach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Zielnik" (nr rej. 27218). Sprawa ta została założona przez SB z RUSW w Szczecinku po spotkaniu byłych przewodniczących Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność” z terenu Szczecinka w Domu Parafialnym parafii p.w. Św. Ducha w Szczecinku w dniu 25.02.1989. Podczas tego spotkania, w którym brał udział Marian Pranke, powołano Komitet Organizacyjny NSZZ „Solidarność” MKZ Szczecinek, przekształcony następnie w Tymczasowy Zarząd Oddziału NSZZ „Solidarność”. Prowadzenie SOS krypt. "Zielnik" zakończono dn. 24.10.1989. Materiały tej sprawy złożono do archiwum pod sygn. 5591/II.

IPN Sz 00105/429 (5591/II).

Akta Wydz. Paszportów WUSW w Koszalinie z lat 1986-1990 zawierają m.in. zapisy stwierdzające, iż dnia 8.05.1986 zastępca naczelnika Wydziału Paszportów (na podstawie art. 4 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dn. 17.06.1959 o paszportach) wydał decyzję odmowną w sprawie wyjazdu Mariana Pranke do Szwecji w związku z tym, że: „przedłożone zaproszenie zostało wystawione przez obywatela polskiego, który nie ma zgody władz polskich na stały pobyt za granicą i nie jest członkiem bliskiej rodziny”.

IPN Sz 469/24842 (EAKO 24842).